

BAKGRUNN FOR FORSKRIFTEN

Bakgrunnen for forskriften er lovendringer i pasient- og brukerrettighetsloven og helse- og omsorgstjenesteloven om rett til opphold i sykehjem mm. som trådte i kraft 1. januar 2017.

Lovendringen er vedtatt for å bedre rettsstillingen til pasienter og brukere når det gjelder retten til opphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester.

Lovendringen gjør det klart at pasient eller bruker har rett til slikt opphold dersom det etter en helse- og omsorgsfaglig vurdering er det eneste kommunale tilbudet som kan sikre pasienten og brukeren nødvendige og forsvarlige helse- og omsorgstjenester.

Kommunen er etter lovendringen forpliktet til å fastsette i forskrift kriterier for tildeling av langtidsopphold i sykehjem. Hensikten med slike kriterier er å bidra til bedre forutsigbarhet og mer åpenhet rundt tildelingsprosessen.

Forskriften skal regulere at søkere til langtidsopphold i sykehjem har rett til å få et vedtak om å stå på kommunens venteliste. Dette gjelder de pasienter og brukere som tilfredsstillers kommunens kriterier for langtidsopphold, men som med forsvarlig hjelp kan vente på en langtids plass. Kommunens forskrift skal også inneholde bestemmelser om hvordan kommunen sikrer forsvarlig oppfølging av de som står på venteliste.

Oppdal kommune har vedtatt tildelingskriterier for omsorgstjenester i Driftsutvalget sak 16/4. Oppdal kommune har utarbeidet en omsorgstrapp som er beskrevet i kriteriegrunnlaget for helse og omsorgstjenester i Oppdal. Denne gir et bilde på hvilke tjenester kommunen kan tilby på ulike nivå.

Forslaget er utarbeidet av enhetsleder i sykehjem og enhetsleder for hjemmetjenesten i samarbeid med rådgiver helse og omsorg. Forslaget behandles i driftsutvalget.

Driftsutvalget besluttet i møte 22. mars, sak 17/9, at forslag til forskrift sendes på høring. Etter høringen fremmet driftsutvalget et endelig forslag til forskrift som ble vedtatt av Oppdal kommunestyre 20.6.2017.

Den nye forskriften skal ha virkning fra 1. juli 2017.

MERKNADER TIL FORSKRIFTENS ENKELSTE BESTEMMELSER

- Til § 1 Formål -** Formålet er angitt i forarbeidene til lovendringen.
- Til § 2 Virkeområde -** Forskriften gjelder pasienter og brukere som har krav på helse- og omsorgstjenester i Oppdal kommune. Lovendringen sidestiller «tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester» med sykehjem.
- Til § 3 Kriterier for vurdering og tildeling –**
Bestemmelsen gir beskrivelse av tildelingsprosessen og omsorgsnivå, hvem tilbudet er beregnet for og brukermedvirkning. Det stilles krav om god utredning og vurdering av andre tiltak som er på et lavere omsorgsnivå enn sykehjem.
- Til § 4 Søknad og vedtak –**
Bestemmelsen beskriver hvordan man kan søke på tjenesten samt på hvilket grunnlag det fattes vedtak.
- Til § 5 Venteliste –**
Bestemmelsen er en beskrivelse av kommunens oversikt og over de pasienter og brukere som etter søknad har fått vedtak om at de er kvalifisert til langtidsopphold sykehjem, men som med forsvarlig hjelp kan bo hjemme i påvente av langtidsopphold. Ventelisten er ikke et køsystem, og plass på ventelisten gir ikke fortrinnsrett til ledig plass på sykehjem, jf. § 7
- Til § 6 Tiltak i påvente av langtidsopphold i sykehjem eller bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester -**
Bestemmelsen er en beskrivelse av hvordan kommunen sikrer nødvendige tiltak i påvente av langtidsopphold for de som har fått vedtak om å stå på venteliste.
I forarbeidene til lovendringen er det presisert at ventelisten ikke er en køordning, og forskriften tydeliggjør dette. Det vil være den som til enhver tid har det største behovet som skal tildeles langtidsopphold når det blir ledig plass. Vurderingen av den enkelte skal være basert på individuelle behov. Forskriften har ikke noen maksimumstid for å stå på venteliste, det er likevel mest sannsynlig at personer som kvalifiserer for langtidsopphold sykehjem, får tildelt plass selv om det vanskelig for kommunen å forutsi når dette vil skje.
- Til § 7 Egenandel -** Bestemmelse om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester
- Til § 8 Klageadgang og innsyn -**
Bestemmelsen beskriver gangen i klagebehandling
- Til § 9 Ikrafttredelse -** Lovendringen krever at de kommunale forskriftene skal tre i kraft senest 1. juli 2017.

Forskrift for tildeling av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester i Oppdal kommune

Hjemmel: Vedtatt i Oppdal kommunestyre 21.6.2017 med hjemmel i lov 24. juni 2011 nr. 30 om kommunale helse- og omsorgstjenester m.m. § 3-2-a, andre ledd, jf. lov 2. juli 1999 nr. 63 om pasient- og brukerrettigheter § 2-1 e.

§ 1. Formål

Forskriften skal sikre pasient/bruker forutsigbarhet og åpenhet rundt tildeling av- og ventelister for langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder personer som bor eller oppholder seg i Oppdal kommune, og som kvalifiserer for langtidsopphold i sykehjem eller bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester. Personer som ønsker å flytte til Oppdal kommune omfattes også av forskriften.

§ 3. Kriterier for vurdering og tildeling

Oppdal kommune tildeler helse- og omsorgstjenester i tverrfaglig inntaksteam etter Kriterier for helse- og omsorgstjenester i Oppdal kommune (vedtatt i Driftsutvalget sak 4/16).

Kommunen skal samhandle med pasient og bruker og deres pårørende/verge ved kartlegging av tjenestebehov i tildelingsprosessen. Følgende forhold må være individuelt utredet før tildeling av langtidsopphold eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester:

- Pleie- og omsorgsbehovet (ADL-kartlegging og IPLOS)
- Søkers eget ønske om langtidsopphold
- Svikt i egenomsorg på grunn av demens og/eller sammensatt sykdomsbilde

Andre relevante forhold som skal være forsøkt eller vurdert før tildeling:

- Mulighet for tilrettelegging i hjemmet, f.eks hjelpemidler
- Hverdagsrehabilitering
- Trygghetsskapende tiltak, trygghetsalarm og velferdsteknologi
- Dagtilbud eller andre sosiale støttetiltak
- Øke omfang hjemmetjenester
- Omsorgsbolig
- Tidsbegrenset opphold i institusjon, dag-, korttids- eller avlastningsopphold
- Familieforhold og nettverk
- Oppdaterte helseopplysninger fra fastlege og spesialisthelsetjeneste
- Hyppige innleggelses i sykehus og/eller kommunalt akutt døgntilbud (KAD)

§ 4. Søknad og vedtak

Søknadsskjema finnes elektronisk på Oppdal kommunens hjemmeside, i hjemmetjenesten og på Oppdal helsesenter. Søknad sendes til Inntaksteamet eller til den enkelte enhet (hjemmetjenesten eller Oppdal Helsesenter).

Tildeling av langtidsopphold eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester skjer på bakgrunn av søknad, helseopplysninger og vurdering av individuelle behov. Om ønskelig skal Oppdal kommune bistå med å fylle ut søknaden. På bakgrunn av dette fattes det enkeltvedtak.

§ 5. Venteliste

Pasient/bruker som med forsvarlig hjelp kan bo hjemme i påvente av langtidsopphold i sykehjem eller tilsvarende bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester, men som oppfyller kriteriene for tildeling av langtidsopphold etter [Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 a andre ledd](#), og [Kriterier for helse- og omsorgstjenester i Oppdal kommune](#) har rett til vedtak, og skal settes på venteliste.

Vedtaket skal beskrive hvordan kommunen sikrer faglig forsvarlig hjelp og oppfølging i ventetiden.

Ved ledig plass skal alle på ventelista vurderes av Inntaksteamet. Søker med størst hjelpebehov ut fra kriteriene i § 3 skal prioriteres. Inntaksteamet har ansvar for å holde oversikt over personer på ventelista, og å vurdere situasjonen jevnlig.

§ 6. Tiltak i påvente av langtidsopphold i sykehjem eller bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester

Personer med vedtak på langtidsopphold i sykehjem eller bolig særskilt tilrettelagt for heldøgns tjenester og som står på venteliste, skal sikres nødvendig og forsvarlig helsehjelp i ventetiden.

Dette kan for eksempel være hjemmesykepleie, hjemmehjelp, dagsenter, støttekontakt, korttidsopphold og/eller andre tjenester. Personer som mottar hovedomsorgen fra sine pårørende, skal vurderes for tilbud om avlastende tiltak for særlig tyngende omsorgsoppgaver. Plass ved dag- og aktivitetssenter skal også vurderes.

§ 7. Egenandel

Kommunens beregning av egenandel følger av [Forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester](#).

§ 8. Klageadgang og innsyn

Vedtak kan påklages jfr. [Pasient- og brukerrettighetsloven §7-2](#).

Klagefrist er 4 uker, og skal fremgå av vedtaket jfr. [Pasient- og brukerrettighetsloven §7-5](#).

Klagen skal være skriftlig, jfr. [Pasient- og brukerrettighetsloven §7-3](#).

Klage sendes Inntaksteamet, som vil vurdere saken på nytt. Dersom det ikke gis medhold, vil klagen sendes til Fylkesmannen i Sør-Trøndelag for endelig vurdering og avgjørelse. Om ønskelig vil Oppdal kommune bistå i utarbeidelse av klage.

Søker har rett til innsyn i egne dokumenter jfr. [Forvaltningsloven §§18 og 19, jfr. §27 3.ledd](#).

§ 9. Ikrafttreden

Denne forskrift trer i kraft 1.juli 2017.